עין משפט
נר מצוה

סד א מיי' פ"ו מהל' מעה"ק הלכה יח:
סה ב מיי' פ"ב מהל' מילה מקדש מה' יח:

שיטה מקובצת

ב) תיבות דהא כתב על דם האשם נמחק: ג) ועל מקום הם האשם למאי אתו הנהו צריכי: ג) תיבות על דם האשם נמחק: ד) מקום דם: ה) דאמינת דמתיב בשמן דמצורע ל"ל: ו) תיבת העני נמחק: ז) שמאלית למאי אתא והשאר נמחק: ח) וטבל נ"א והזה הכהן באצבעו שבע פעמים: ט) בשמאל פסול. תימה מאי פריך היינו גז"ש דיד יד לקמיצה ושמא י"ל דפריך מקודש קומץ: י) קבלה דדבר המעכב כפרה הוא ותנן קבל כו' הא שאר נמחק: יא) אלא אידך למה לי וה"ס"ד: יב) מה"ת אימא הוי: יג) וכתיבא ימנית: יד) תיבות לא לכתוב נמחק: טו) ימנית דשמן בין דעשיר בין דעני למה לי ותיבת דבין נמחק: טז) רגל דמצורע עשיר כו' כתיב בחליצה וחלצה וגו' אף רגל דחליצה ימנית הס"ד ומה"ד אזן דמצורע דשמן: יז) שמאלית דעשיר: יח) כגון א) שלא נתרבתה שמאל בכל שאר קרבנות נתרבתה ימין כדאמרינן לקמן כ"מ שנאמר אצבע או כהונה אינו אלא ימין הס"ד ומה"ד מקום שנתרבה שמאל כגון: יט) דהאי (אכף) [כף]: כ) דעני דמיתר: כא) ובפרשת עני: כב) כמצורע עשיר. נ"א עני דכתיב ביה והזה הכהן באצבעו הימנית מה אצבע וכהונה דהכא ימין אף דעלמא נמי ימין ואע"ג דבעשיר נמי כתיב וטבל הכהן את אצבעו הימנית מגרגין: כג) מה"ד והרי קמיצה בקמיצה כתיב בהונה וקמץ הכהן הס"ד ומה"ד ותנן במס' תמיד גבי הולכת: כד) ודאי רגל של ימין הוא דחשיב הלכך הראש שהוא דבר חשוב היה מוליך בימין והיוך בשמאלו הס"ד ומה"ד ובית עורו לחוץ מקום החתך היה כנגד האיש כדי שלא יראה מבחוץ שניוול הוא קתני מיהא הולכה בשמאל אע"ג דכתב כו': כה) דאפשר לשחוט ולנתח: כו) לרבנן קאמר דאמרי פסול: כז) עני ותיבת עשיר נמחק: כח) אצבע בהדה משום: כט) ואידי על דם אי אידי ואידי על מקום. ולפרש"י קשה דאי לא הוי כתיב אלא חד לא הוי דרשינן להכשיר צדדין ולפסול צידי צדדין: ל) לפירוש הקונטרס. לשיטת הקונטרס קשה טובא חדא (דא"כ הא) דא"ל ר"י לדבי זירא לא קאי אדרשא דרבי זירא אלא מתוך שהתחיל לדרוש הפרשה קדרוש נמי הא אבהן ידו ולא משמע כן אלא משמע דקאי משום דרבי זירא דדרש שמאלית למימר כאן שמאלית כו' ועוד דפי' על בהן ידו כו' לומר לה כיון דכתיב על דם האשם אם כן הו"ל לפרש לתלמודא מתחלה מאחר דכתיב על דם האשם ועל מקום דם האשם כו' כמו שמפורש בסוף. ועוד דפי' ימנית דעני נשנית משום דבר שנתחדש בה א"כ הו"ל לפרושי בהדיא כמו שמפרש בשמאלית. ועוד כי היכא דקשיא ליה על בהן ידו למה לי הו"ל למיפך על אזן תנוך למה לי שהוא ראשון בפסוק. לכך פי' ר"י דכולהו הני פירכא קיימי אהא דדריש רבי זירא שמאלית לומר הא כל מקום כו' דח"פ כיון דדרשת כ"מ כו' אם כן כולהו הני ימנית דכתיב במצורע למה לי דכיון דכתיב יד ידענא בהו דימין הם

ג) (דהא כתב על דם האשם) חד להכשיר צדדין וחד לפסול צידי צדדין [1]על דם האשם [2]על מקום דם האשם למאי אתו הני צריכי אי כתב רחמנא על דם האשם הוה אמינא איתיה אין נתקנה לא כתב רחמנא על מקום ואי כתב רחמנא על מקום הוה אמינא דוקא נתקנה אבל איתיה אימא הוי חציצה קמ"ל [3]על דם האשם: אמר רבא מאחר דכתיב על דם האשם ועל מקום [4] [דם] האשם וכתיבא ימנית בדם על בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית [5]וכתיבי בשמן דמצורע עשיר ועני למה לי אלא אמר [6]רבא [7]יד יד לקמיצה רגל לחליצה אזן אזן לרציעה שמאלית [8](ו) [9]העני: למאי אתא אמר רב שישא בריה דרב אידי ליפסול ימין דכהן במצורע שלא תאמר ומה במקום שלא נתרבתה שמאל נתרבתה ימין במקום שנתרבתה שמאל אינו דין שנתרבתה ימין ואידך שמאלית [10] ויד ורגל ימנית דעני למאי אתא [11]לכדתנא דבי ר' ישמעאל כל פרשה שנאמרה ונשנית לא נשנית אלא בשביל דבר שנתחדש בה [12]אמר רבה בר בר חנה אמר ר' שמעון בן לקיש כל מקום שנאמרה אצבע וכהונה אינה אלא ימין קס"ד אצבע וכהונה בעינן כדכתיב [2]ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו וגמר ממצורע דכתיב [3]וטבל הכהן את אצבעו הימנית הרי קמיצה דלא כתיבא בה אלא כהונה ותנן [4]קמץ [5]בשמאל פסול אמר רבא או אצבע או כהונה אמר ליה אביי הרי הולכת אברים לכבש דכתיב בהו כהונה דכתיב [4]והקריב הכהן את הכל [6]המזבחה ואמר [7]מר זו הולכת אברים לכבש [8]ותנן [9]הרגל של ימין בשמאל ובית עורה לחוץ כי אמרי' או אצבע או כהונה בדבר המעכב כפרה והרי קבלה [10] דבר המעכב כפרה הוא וכתב בה כהונה דכתיב [5]והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם זו קבלת הדם [6]ותנן [7]קבל בשמאל פסל ורבי שמעון מכשיר לר' שמעון קאמרת ר"ש תרתי בעי ומי בעי רבי שמעון תרתי והתניא [8]ר"ש אומר כל מקום שנאמרה יד אינה אלא ימין אצבע אינה אלא ימין אצבע לא בעיא כהונה כהונ' בעי' אצבע אלא כהן למה לי בכהונו והרי

על דם האשם ועל מקום דם האשם למאי אתו. פירוש דלכתוב או מידי ומידי על מקום או מידי ומידי כב) על דס: **אמר רבא מאחר דכתב על דם כו' וכתיבא ימנית בדם על בהן ידו הימנית כו'** למה לי. דנהי דעל בהן דעני ודעשיר צריכין לגדדין ולצידי גדדין מ"מ ימנית למאי אתא אלא אמר רבא יד ידו לקמיצה יד ימנית דשמן דמצורע עשיר אתא לג"ש דקמיצה ודמצורע עני לפרשה שנאמרה לשנות כך פירוש הקונטרס [1] לפירוש הקונטרס וקשה דמשמע דרבא דימנית דדם איצטריך בין בעני בין בעשיר ואמאי לא יליפי מהדדי כמו (נמי) בגדדין ובצידי גדדין והוה לן למימר דימנית דדם דעני הוי לפרשה שנאמרה ושנית כמו ימנית דשמן דעני ושמא לענין ימנית [2] לא הוו יליפי אי לאו דהוו כתיבי בהדיא כיון דחזקין בקרבנותיהם אע"ג דיליפי מהדדי לגדדין ולצידי גדדין עוד קשה דמשמע שבא רבי ירמיה להקשות לרבי זירא ולפירוש הקונטרי' [3] מקשי מידי ועוד קשה הא דלא נקט ר' ירמיה נמי תנוך אזן ועוד כיון דר' ירמיה לא בעי על בהן למה לי אלא מכח דכתיב על דם האשם ועל מקום דם האשם אם כן הוה ליה למימר מאחר דכתיב על דם האשם ועל מקום דם האשם אם כן בעל למה לי [4] ויד ורגל ימנית דעני למאי אתא [5]לכדתנא דבי ר' ישמעאל כל פרשה שנאמרה ונשנית לא נשנית אלא בשביל דבר שנתחדש בה [6]אמר רבה בר בר חנה אמר ר' שמעון בן לקיש כל מקום שנאמרה אצבע וכהונה אינה אלא ימין קס"ד אצבע וכהונה בעינן כדכתיב [7]ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו וגמר ממצורע דכתיב [8]וטבל הכהן את אצבעו הימנית הרי קמיצה דלא כתיבא בה אלא כהונה ותנן [9]קמץ [10]בשמאל פסול אמר רבא או אצבע או כהונה אמר ליה אביי הרי הולכת אברים לכבש דכתיב בהו כהונה דכתיב [11]והקריב הכהן את הכל [12]המזבחה ואמר [13]מר זו הולכת אברים לכבש [14]ותנן [15]הרגל של ימין בשמאל ובית עורה לחוץ כי אמרי' [16]או אצבע או כהונה בדבר המעכב כפרה והרי קבלה [17] דבר המעכב כפרה הוא וכתב בה כהונה דכתיב [18]והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם זו קבלת הדם [19]ותנן [20]קבל בשמאל פסל ורבי שמעון מכשיר לר' שמעון קאמרת ר"ש תרתי בעי ומי בעי רבי שמעון תרתי והתניא [21]ר"ש אומר כל מקום שנאמרה יד אינה אלא ימין אצבע אינה אלא ימין אצבע לא בעיא כהונה כהונ' בעי' אצבע אלא כהן למה לי בכהונו והרי

ולידך שמאלית דעני. [2] מיותר למאי אתא: **שנתחדש בה.** [3] ופרשת עני נתחדש קרבן עולה ויורד: **קס"ד אצבע וכהונה בעינן.** הלא אמרינן ימין אלא אם כן [כתיב] אצבע וכהונה כגון חטאת דכתיב ביה ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו (ויקרא ד) ההיא ולאי ימנית הוא דגמר [3] ממצורע עשיר דכתיב ביה וטבל הכהן את אצבעו הימנית (ויקרא יד) מה אצבע וכהונה הכא ימין אף בעלמא אם כן [4] בהולכת אברים הרגל של ימין היה מוליך בשמאל משום דאמרינן במסכת יומא (דף לא.): סדר אברים הראש והרגל היה נוטל בצד ימין והלא רגל מדאין בהדי ריש[5] ולאי רגל הוא דתשיב הלכך הראש שהוא כצד וחשוב היה מוליך בימין והיוך בשמאל ואע"ג דכתב בהו כהן: ומשני **לעולם או אצבע או כהונה.** וכי אמרינן אינה אלא ימין בדבר המעכב כפרה דומיא דהזאות דמצורע לאפוקי הולכה דלא מעכבא דאפשר [6] לפשוט ולנתח אלא הכהן אי נמי אם יש כהנים הרבה יוציאו זה לזה: **והא קבלה דמעכבא כפרה.** לאי לאפשר שלא יתקבל הדם בכלי וכתב בה כהונה והקריבו בני אהרן את הדם (ויקרא ו) ואמרינן בתורת כהנים [7] (ויקרא פרשה ד) והקריבו זו קבלת הדם ותנן רבי שמעון מכשיר קבלה בשמאל: **לרבי שמעון קאמרת.** כלומר מדרבי שמעון פרכת בתמיה: **פריפי בעי.** אצבע וכהונה וכי קאמר ריש לקיש או אצבע או כהונה לרבנן [8] קא אמר דפסול: **יד אינה אלא ימין.** דגמר מידו הימנית דמצורע [9] [עשיר]: ומשני **אצבע לא בעיא כהונה.** דהיכא דכתב אצבע אע"ג דלא כתב כהן אינו אלא ימין ומשכחת לה בתחרי מות [10] ולקח מדם הפר והזה באצבעו הרי אצבע בלא כהונה: **כהונה בעיא אצבע.** לרבי שמעון אף על גב דכתיב כהונה לא אמרינן ימין אלא אם כן כתב אצבע [11] משום הכי מכשיר בקבלה: **בכהונו.** בנגדי כהונה:

פליג

מדרשא דשמאלית דר' זירא דבשלמא אי לאו דרשא דר' זירא לא הוי קשיא ליה דאצטרכו כולהו לגופיה ימנית ולא שמאלית אבל מאחר דדרשת שמאלית לגלויי דכל מקום שנאמר כף אינו אלא ימין כולהו הני ימנית דמצורע למאי אתי והאי דנקט בשמן מצורע לאו דוקא ה"מ נמי דקשיא ליה מאותם דכתיב בדם ומשני חד להכשיר כו' על דם האשם ועל מקום דם האשם למה לי אדרבי זירא פריך דבשלמא אי לאו דדרשינן שמאלית לגלויי דכל מקום שנאמר כו' לא הוה פריך מידי דאז הוה אמינא דימנית דדם האשם דעשיר צריכי לגופייהו ועל מקום דם האשם דשמן אצטריך ליה ימנית דשמן בין דעני בין דעשיר חד להכשיר צדדין וחד לפסול צידי צדדין אבל השתא דאמרת שמאלית לגלויי כל מקום שנאמר כו' ומייתי ימנית דשמן להכשיר צדדין ולפסול צידי צדדין אם כן על דם האשם למה לי ומשני מצרך צריכי ואם תאמר לשתוק קרא מינייהו ומילא משמעינן בין איתיה ובין נתקנה דמהיכי ממעטינן לה דלא סגי דלא כתיב על דם דלא תימא חציצה היא ומאחר דלא סגי דלא כתיב על דם אצטריך נמי למכתב על מקום כמו שהולך ומפרש. אמר רבא כו' הא נמי אדרשה דרבי זירא דשמאלית פריך דבשלמא אי לאו דדרשי שמאלית לגלויי בעלמא ימין לא קשיא לך דאז הוה אמינא דימנית דדם בין דעני ובין דעשיר לגופייהו ועל דם האשם ועל מקום דם האשם דכתיבי בשמן צריכי לייתורי דימנית דשמן בין דעני בין דעשיר חד להכשיר

מסגלין עני לכתיב ביה ונטל הכהן אצבעו הימנית ומייתי ליפוין לכל היכא דכתיב כהן או אצבע שהכא אצבע בימין (חולין כב.). **והקריב הכהן את הכל וכו'.** נמי אכתיב כתיב והקרב וכתיבי יאמר כמיים והקריב הכהן את הכל והקריב המזבחה זו הולכת **אברים לכבש.** דאילו הקטרה כתיבא כתיב בקרא והקטיר המזבחה (חגיגה יא.). **הרגל של ימין בשמאל.** מי שזכה לנטלות לכבש הראש והרגל מקבל מיד המנחה אם הראש בימינו ואת רגל הימנית של תמיד מקבל בשמאלו **ובית עורה לחוץ.** ומקום חתך לפנים כלפי הכן וכן נאה (יומא מח:). **הרגל של ימין.** נשאל ביד שמאל לכבש משום דרגל ימין קרב תחלה שם הראש בראשם קודמים לן בס"ע דסדר יומא (דף כה.) והילכך מוליך הראש בימין והרגל בשמאל **ובית עורה לחוץ.** כלפי הצפון ומקום החתך כלפי המוליך דהכי שפיר שלא יראה החתך **בדבר המעכב כפרה.** דומיא דזהאות של מצורע אי כגון קמיצה אבל הולכת אברים דלא מעכבא כפרה דומיא דהולכה אי נמי אם אינו מוליך אלא יד

והרי זריקה כו' **ותנן** זרק בשמאל פסול **ולא פליג** רבי שמעון אמר **אביי פליג בברייתא.** תימה לאין זה [מז] גם במשנה בשום מקום ועוד הקשה ה"ר יעקב מאורליינ"ש אמאי [מז] פליג רבי שמעון נהי דלא כתב בה אלא כהונה מ"מ אמאי מהיקשא דזאת התורה דאמר לקמן בפוף המודה (דף פג.) ובזבחים פרק דם חטאת (דף צח.) מה חטאת אינה באה אלא מן החולין וביום ובידו הימנית אף כל כו' ופריך ידו הימנית מדברכה בר בר מנה נפקא דכל מקום שנאמר אצבע וכהונה אינו אלא יומין ומשני כדי נסבה לי נמי סבר לה כרבי שמעון דכהונה בעינא אצבע משמע בהדיא דר' שמעון ליף שאר קרבנות מחטאת והשיב לו ר"מ דגרסינן הכא והרי מליקה כו' ותנן מלק בשמאל פסולה ומשנה היא בזבחים בפרק חטאת העוף (דף צח.) הכי תנן לה התם כל הפסולים שמלקו מליקתן פסולה ואינה מטמאה בגדים אבל הבליעה מלק בשמאל או בגילה כו' והש"ס הביאה בקולר כמה מפניות והסופרים טעו כאן וכתבו במקום מליקה זריקה ועוד אמר ר"מ דאפי' גרסינן זריקה מליקן למימר דהאי תנא סבר כרבי שמעון אבל ר' שמעון לא סבר לה כוותיה דלא יליף ימין בזריקה בשאר קרבנות מחטאת וקשה דאפ"ת דאפילו גרסי' [יז] [כ] דמלק על כרחין אמת הוא דמסכחי ר' שמעון זריקה בשמאל כדמוכח בסמוך ומייתי לה בפרק קמא דזבחים (דף יא. ופרק שני (דף כה. מאי טעמא דרבי שמעון בא לעובדה בכלי עובדה בשמאל כאשם והיינו זריקה אשם שהוא בשמאל דבקבלה לא מיירי דאפי' חטאת נמי לא בעי ימין בקבלה לרבי שמעון כדמוכח בפ"ב דזבחים (דף כד. דאמר ר' שמעון וכי נאמר יד בקבלה כו' ולריך לתרץ דהאי תנא סבר לה כר' שמעון אבל ר' שמעון לא סבר לה כוותיה ואם תאמר לפר"ת [יח] אי נמי גרים מלק מליקה נפקא לן בפ"ק דחולין [יט] (דף נא. מדכתיב ואת השני יעשה עולה כמשפט דדרשינן כמשפט חטאת בהמה מה חטאת בהמה אינה באה אלא מן החולין וביום ובידו הימנית והתם נמי פריך ימנית מדברכה בר בר מנה נפקא ומשני [כ] דכהונה בעי אצבע והיקשא נמי דזאת התורה נפקי עופות למלן דאית ליה היקשא שהיא כמו שפירשתי ברש"י ופיקרתי וש"ל ולומר דמליקה שהיא כנגד שחיטה לא נפקא ובהוא מיירי דבעינא ימין אי נמי ההוא תנא דפליג בפ"ב דזבחים (דף כד. על ר' שמעון ופוסל בבלי. דשאי לעובדה בשמאל, מחטאת דקבלה לא [מ] שייך למילתא דליתא בעוף וילפינן מליקה אבל ר' שמעון דקאמר קבל בשמאל כשר וגם היא ימין בחטאת בהמה אלא בהוא דזאת לחודה בעולה העוף נמי לא הוה בעי ימין במליקה אלא בהוא דזאת לחודה דוקא ואם תאמר כיון דר"ש פליג במליקה א"כ מתניתין דזבחים פרק חטאת העוף (דף צח. דמלק בשמאל כו' לא אתיא כרבי שמעון הא ע"כ כר"ש אתיא מדקתני סיפא או בגילה אינו מטמא בגדים אבל הבליעה בגמרא שמה בעוף ואם תאמר לפר"ת [יח] אי נמי גרים מלק מליקה נפקא לן בפ"ק דחולין [יט] (דף נא. מדכתיב ואת השני יעשה עולה כמשפט דדרשינן כמשפט חטאת בהמה מה חטאת בהמה אינה באה אלא מן החולין וביום ובידו הימנית והתם נמי פריך ימנית מדברכה בר בר מנה נפקא ומשני [כ] דכהונה בעי אצבע והיקשא נמי דזאת התורה נפקי עופות למלן דאית ליה היקשא שהיא כמו שפירשתי ברש"י ופיקרתי וש"ל ולומר דמליקה שהיא כנגד שחיטה לא נפקא בשמאל משום דקסבר מקרא נדרש לפנים ולאחריו ומוקי אצבע דכתיב גבי חטאת גם על קבלה ולדידהו ילפינן שפיר מליקה בימין בשמאלו למזבח דאמר ולימן בחטאת בהמה אלא מן הכלי על האשים, מדריש דם אשם שהוא מן הכלי למזבח שאינה בעינא בעינא בעינא אצבע דלא כתיב אצבע אלא בחטאת, וכשהיה בשמאל לר"ש כל הזבחים חוץ מחטאת דלמרינן לקמן בפרק שני (שם כד.): זרק בשמאל פסול ור"ש מכשיר חוץ מחטאת, משום דר"ש מרחי בעי אצבע וכהונה דגמרינן ממגופא דכתיב בעי אצבע וכהונה וימין ונוצל הכהן באצבע הימנית ומזריקה כל הזבחים לא כתיב בו אצבע אלא כהונה חוץ מחטאת (שם זבחים יא.). **הוראל ואמר** ר"ש. בפ"ק דמנחות (ז.) בדין הוא שהבא מנחת חוטא ועשיר שמן ולבונה שלא יהא חוטא נשכר ומפני מה לא הטעינה שלא יהא קרבנו מהולר, אימא קמיצת שמאל תחבבנה בה. קא משמע לן. יל יד דרבא (בם בה.). **שלא יהא קרבנו מהודר.** שלא תהא המנחה נאה (לעיל ו.).

מוסף רש"י

זרק בשמאל פסול ורבי שמעון מכשיר. פסול דכתיב הזבחים קלי לא כתב כהו אצבע אלא חזרו הסכנים, אבל בזריקת חטאת מודה ר"ש כדאמר לעיל בגלבנו ומן שלא תהא נמיעה אלא פיתון. ואלא הא דאמר רבא. במנחות בפ"ק (דף י.) יד יד לקמיצה בפרשת מנחה מעורב שעיר כתיב עון תנוך אזן הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית וקרא ימיה הוא כדמפרש התם ותקמיר רבא יד המעורב אמי לג"ש למיגמר יד דקמיצה מינה שהבא בימין ושיבא כתיב יד בקמיצה ומילה כפו ממנה למה לי. יל בקמיצה לקידוש קומץ. בכלי שרת שיבא בימין שיאחז הכלי שהוא מקדש בו בידו הימנית ולמאן דאמר נמי דבעי קידוש קומץ. דשיבא אמורלי דפליגי התם במילתיה דר"ש, ושיבא לא מ"ל הכל מודים בקומץ שטעון קידוש וכי קאמר ר"ש שלא בכלי שרת שבשיבה בהקטרה קאמר אם נטלו מתוך כלי שרת לאחר שקידשו והקטירו בידו. בשמאל. אכשורי מכשר. לקדש הלא עדיף קידוש הקומץ מקבלת הדם דמכשר לה רבי שמעון בשמאל מאי טעמא דר' שמעון. דמכשר הקטרת קומץ שלא בכלי הם שעלו למזבח בידו אמר קרא ממנה קדש קדשים הוא בחטאת ולא כאשם, לחבי איתקש מנה לחטאת ולאשם לומר לך בא לעובדה ביד עובדה בימין בחטאת שזריקת דמה ביד ימין במקן אצבע ולא בכלי ומעיא ימין דכתיב בה אצבע וכהונה. (זבחים כד: כה.). **בחטאת ובאשם.** לחבי איתקש מנה לחטאת ולאשם שאינן שוים בהלכותיהן (זבחים יא.). **בא לעובדה ביד.** הקטרת קומץ שהיא במקום זריקה, ביד שלא קדשו בכלי (להלן כו.). בהולכת הקטרה ביד שלא בכלי (זבחים יא.). **עובדה בימין.** שהקומץ בה בזריקה דם חטאת שהיא ביד בלבנה וכימין דמ"ש (שם). **בא לעובדה בכלי.** דשאי לעובדה בשמאל, לחולין הכלי שקדשה בחוט, בשמאלו למזבח ולימן בחטאת מן הכלי על האשים, דזריקה דם אשם שהוא מן הכלי למזבח שאינה בעינא בעינא בעינא אצבע דלא כתיב אצבע אלא בחטאת, וכשהיה בשמאל לר"ש כל הזבחים חוץ מחטאת דלמרינן לקמן בפרק שני (שם כד.): זרק בשמאל פסול ור"ש מכשיר חוץ מחטאת, משום דר"ש מרחי בעי אצבע וכהונה דגמרינן ממגופא דכתיב בעי אצבע וכהונה וימין ונוצל הכהן בלבנה הימנית וזריקה כל הזבחים לא כתיב בו אצבע אלא כהונה חוץ מחטאת (שם זבחים יא.). **הוראל ואמר** ר"ש. בפ"ק דמנחות (ז.) בדין הוא שהבא מנחת חוטא ועשיר שמן ולבונה שלא יהא חוטא נשכר ומפני מה לא הטעינה שלא יהא קרבנו מהולר, אימא קמיצת שמאל תחבבנה בה. קא משמע לן. יל יד דרבא (בם בה.). **שלא יהא קרבנו מהודר.** שלא תהא המנחה נאה (לעיל ו.).

שיטה מקובצת

ג) והרי זריקה דלא כתיב בה. (זבחים דף כד) כל הסוגיא: ד) דתניא זרק בשמאל והשאר נמחק: ה) וחד לקידוש קומץ דלר"ש כו' פרש"י בפ"ג דקתני כר. עד א) קבל בשמאל פסול ר"ש מכשיר. וא"ת מאי קאמר בשמאל מכשיר ר"ש אין לומר אחר שקמצו בימינו נתנו בשמאל ומניחו בכלי שרת דבהא לא מכשיר ר"ש כדאיתא בפ' הקומץ רבה קבל בימינו ונתן לשמאלו יחזיר לימינו דברי ר"א ור"ש וחכ"א כיון שנתנו לשמאל פוסלתו ומפרש מ"ש משום דבעי לאקדושי בכלי וכיון שנתן לשמאל נעשה כדם שנשפך מן הצואר לרצפה ואפסו שהוא פסול מכלל דר"א ור"ש לא בעו קדוש אלמא מאן דבעי קידוש כלי מיד שנתנו לשמאל פסלו ואם כן היכי קאמר הכא דבשמאל מכשיר אפילו מאן דבעי קידוש לכך נראה דלא מיירי הכא אלא באחיזת הכלי ולא בנתינת הקומץ. מהר"פ: ד) קומץ בשמאל אכשורי מכשר יד יד כו' לקמיצה גופה מדיהודה בריה דר' חייא נפקא [והשאר נמחק]. לפירוש הר"ר אלחנן דתירץ קושית הר"ר יעקב דאורליינש דהך סוגיא דהכא סבירא לה דדבר הלמד בג"ש אינו חוזר ומלמד בהיקש דפליגי בה מר זוטרא ורב פפא בפ' איזהו מקומן וגרסי' שפיר והרי זריקה ואין לומר דהיינו מהיקשא דזאת התורה שהרי ימין בחטאת מג"ש דאצבע אצבע אתיא ותו לא ילפינן שאר קדשים מחטאת מהיקשא דזאת התורה א"כ תימה מאי קאמר מדיהודה כו' הא הוא סבר דדבר הלמד בג"ש חוזר ומלמד בהיקש דהא עובדה בימין בחטאת היקש הוא וחטאת בימין ג"ש דאצבע אצבע ר"ל דרוצה

[מז] והרי זריקה דלא כתב ביה אלא כהונה ותנן זרק בשמאל פסול ולא פליג ר' שמעון אמר [מח] אביי פליג בברייתא דתניא [מט] קבל בשמאל פסול ור"ש מכשיר זרק בשמאל פסול ורבי שמעון מכשיר ואלא הא דאמר רבא יד יד לקמיצה למה לי מכהונה נפקא חד לקומץ [נ] וחד לקידוש קומץ [נא] לרבי שמעון דלא בעי קידוש קומץ ולמאן דאמר נמי דבעי קידוש קומץ [נב] לר' שמעון [נג] ובשמאל אכשורי מכשר יד יד דרבא למה לי אי לקמיצה גופה אליבא דר' שמעון מדר' יהודה בריה דר' חייא נפקא [נד] דאמר [נה] ר' יהודה בריה דר' חייא מאי טעמא דר"ש דאמר קרא [נו] קדש קדשים היא כחטאת וכאשם בא לעובדה ביד עובדה בימין כחטאת בא לעובדה בכלי עובדה בשמאל כאשם לא נצרכא אלא לקומץ דמנחת חוטא סלקא דעתך אמינא הואיל ואמר רבי שמעון שלא [נו] יהא קרבנו מהודר כי קמיץ לה נמי בשמאל תתכשר קמשמע לן: [נז] אקמץ ועלה בידו צרור או גרגר מלח או שמעון כהונה בעינא אצבע: **מאי טעמא דרבי שמעון.** דלמר שלא בכלי שרת [נח] עובדה כשרה בפ"ג (לקמן כו.): [נט] **קדשי קדשים וגו'.** במנחה כתיב: **בא לעובדה ביד.** שלא קידש קומץ בכלי שלא קמץ והוליך והקטיר בידו עובדה בימין [ס] כחטאת [דחטאת] לבד בימין היא דכתיב בה אצבע וכהונה ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו (ויקרא ד): **לעובדה בכלי.** שקידש קומץ בכלי עובדה לקידוש קומץ בשמאל כאשם מלורע דכתיב ביה שמאל. אלמא מדאקשי לחטאת מהכא נפקא דכל עבודות מנחה הנעשות ביד ימין בעינן ויל יד יד למה לי: **לקומץ דמנחה חוטא.** אינטריך יד יד: [סא] דלמא הא דלא פליג ר"ש בזריקה לאו משום דכתיב בהונה אלא מהיקשא דזאת התורה כו'. מהר"פ: [סב] אי נמי גרים מלק נמחק: [סג] דחולין דבימין אפילו לר"ש מדכתיב: [סד] ומשני כר"ש דבהונה בעי כו' כמו שפירשתי ברש"י פרקין ור"ל הא דבעינא ימין בעוף היינו לחזאה ומיצוי דהם במקום זריקה דבהמה אבל מליקה דהוי במקום שחיטה ושחיטה לא בעי ימין מליקה נמי לא בעי ימין. מהר"פ: [סה] כר"ש בחדא דליף שלא בהכשירו מכהכשירו ופליג עליה בחדא דמלק בשמאל: [סו] מסול כיון: [סז] כ"ש בקבלה א"נ לישמעינן פלוגתייהו בתרייהו ורב"א פי' דהיינו הא דתנן בזבחים קבל בימינו ונתן לשמאלו יחזיר לימינו ולא פליג ר"ש וש"כ משום דזריקה בעי ימין קאמר יחזיר לימינו דאל"כ אמאי יחזיר לימינו. מהר"פ: [סח] מגז"ש דאצבע: [סט] דהיינו היקשא וחטאת גופיה: [ע] בקונטרס לותיב: [עא] ניחא ליה לפרושי: [עב] ומיניה הוא דילפינן:

[מ] דאפי' גרסי' והרי מליקה: [יח] תיבות בעינא בעינא אצבע דכתיב ביה: [יט] דאפי' לר"ש מדכתיב: [כ] ומשני כר"ש דבהונה בעי כו' כמו שפירשתי ברש"י פרקין ור"ל הא דבעינא ימין בעוף היינו לחזאה ומיצוי דהם במקום זריקה דבבהמה אבל מליקה דהוי במקום שחיטה ושחיטה לא בעי ימין מליקה נמי לא בעי ימין. מהר"פ: [כא] כר"ש בחדא דליף שלא בהכשירו מכהכשירו ופליג עליה בחדא דמלק בשמאל: [כב] מסול כיון: [כג] כ"ש בקבלה א"נ לישמעינן פלוגתייהו בתרייהו ורב"א פי' דהיינו הא דתנן בזבחים קבל בימינו ונתן לשמאלו יחזיר לימינו ולא פליג ר"ש וש"כ משום דזריקה בעי ימין קאמר יחזיר לימינו דאל"כ אמאי יחזיר לימינו. מהר"פ: [כד] מגז"ש דאצבע: [כה] דהיינו היקשא וחטאת גופיה: [כו] בקונטרס לותיב: [כז] ניחא ליה לפרושי: [כח] ומיניה הוא דילפינן:

[כט] ולר"ש מלק בשמאל פסול ורבי שמעון מכשיר. פ"ג (לקמן כו.) דקתני שלא בכלי שרת פסולה ורבי שמעון מכשיר [ה] ופליגי תרי אמורלי לקמן בגמ' [סס] ר' יוחנן ור' נחמן בר יצחק חד אמר טעמא דרבי שמעון דלא בעי מתן כלי [סא] דכיון דקמן מכלי שרת מעלהו ומקטירו אפי' במקדיה של חרס וחד אמר הכל מודים בקומץ שטעון קידוש והא דמכשר ר' שמעון שלא בכלי שרת [ו] בהקטרת המנחה [סב] קאמר והיינו דקפרין ולרבי שמעון דלא בעי קידוש קומץ דמפרש רבי יוחנן ור' נחמן [סג] דאמר נמי ר' שמעון בעי קידוש קומץ בשמאל שמעינן ליה דמכשיר ר' שמעון לקידוש קומץ כדאמרינן לקמן בא לעובדה בכלי עובדה בשמאל כאשם: **יד יד דרבא למה לי אי לקמיצה גופה.** דתיהוי בימין דלרבי שמעון לא נפקא ליה מבהונה כדאמרינן לעיל [עא] לרבי שמעון כהונה בעיא אצבע: **לקומץ דמנחה חוטא.** דאמר שלא בכלי שרת [ז] עובדה כשרה בפ"ג (לקמן כו.): [ח] **קדשי קדשים וגו'.** במנחה כתיב: **בא לעובדה ביד.** שלא קידש קומץ בכלי שלא קמץ והוליך והקטיר בידו בימין [ט] כחטאת [דחטאת] לבד בימין היא דכתיב בה אצבע וכהונה ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו (ויקרא ד): **לעובדה בכלי.** שקידש קומץ בכלי עובדה לקידוש קומץ בשמאל כאשם מלורע דכתיב ביה שמאל. אלמא מדאקשי לחטאת מהכא נפקא דכל עבודות מנחה הנעשות ביד ימין בעינן ויל יד יד למה לי: **לקומץ דמנחה חוטא.** אינטריך יד יד: [י] ואמר רבא יד יד לקמיצה למה לי מכהונה נפקא חד לקומץ [יא] וחד לקידוש קומץ [יב] לרבי שמעון דלא בעי קידוש קומץ ולמאן דאמר נמי דבעי קידוש קומץ [יג] לר' שמעון [יד] ובשמאל אכשורי מכשר יד יד דרבא למה לי אי לקמיצה גופה אליבא דר' שמעון מדר' יהודה בריה דר' חייא נפקא [טו] דאמר [טז] ר' יהודה בריה דר' חייא מאי טעמא דר"ש דאמר קרא [יז] קדש קדשים היא כחטאת וכאשם בא לעובדה ביד עובדה בימין כחטאת בא לעובדה בכלי עובדה בשמאל כאשם לא נצרכא אלא לקומץ דמנחת חוטא סלקא דעתך אמינא הואיל ואמר רבי שמעון שלא [יח] יהא קרבנו מהודר כי קמיץ לה נמי בשמאל תתכשר קמשמע לן: [יט] אקמץ ועלה בידו צרור או גרגר מלח

[ס] ולר"ש מלק בשמאל פסול ורבי שמעון מכשיר. פ"ג (לקמן כו.) דקתני שלא בכלי שרת פסולה ורבי שמעון מכשיר [ה] ופליגי תרי אמורלי לקמן בגמ' [סא] ר' יוחנן ור' נחמן בר יצחק חד אמר טעמא דרבי שמעון דלא בעי מתן כלי [סב] דכיון דקמן מכלי שרת מעלהו ומקטירו אפי' במקדיה של חרס וחד אמר הכל מודים בקומץ שטעון קידוש והא דמכשר ר' שמעון שלא בכלי שרת [ו] בהקטרת המנחה [סג] קאמר והיינו דקפרין ולרבי שמעון דלא בעי קידוש קומץ דמפרש רבי יוחנן ור' נחמן [סד] דאמר נמי ר' שמעון בעי קידוש קומץ בשמאל שמעינן ליה דמכשיר ר' שמעון לקידוש קומץ כדאמרינן לקמן בא לעובדה בכלי עובדה בשמאל כאשם: **יד יד דרבא למה לי אי לקמיצה גופה.** דתיהוי בימין דלרבי שמעון לא נפקא ליה מבהונה כדאמרינן לעיל [עא] לרבי שמעון כהונה בעיא אצבע: **מאי טעמא דרבי שמעון.** דלמר שלא בכלי שרת [ב] עובדה כשרה בפ"ג (לקמן כו.): [ג] **קדשי קדשים וגו'.** במנחה כתיב: **בא לעובדה ביד.** שלא קידש קומץ בכלי שלא קמץ והוליך והקטיר בידו בימין [ד] כחטאת [דחטאת] לבד בימין היא דכתיב בה אצבע וכהונה ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו (ויקרא ד): **לעובדה בכלי.** שקידש קומץ בכלי עובדה לקידוש קומץ בשמאל כאשם מלורע דכתיב ביה שמאל. אלמא מדאקשי לחטאת מהכא נפקא דכל עבודות מנחה הנעשות ביד ימין בעינן ויל יד יד למה לי: **לקומץ דמנחה חוטא.** אינטריך יד יד: [ה] ולר"ש מלק בשמאל פסול ורבי שמעון מכשיר אפילו לר"ש מדכתיב: [ו] ומשני כר"ש דבהונה בעי כו' כמו שפירשתי ברש"י פרקין ור"ל הא דבעינא ימין בעוף היינו לחזאה ומיצוי דהם במקום זריקה דבבהמה אבל מליקה דהוי במקום שחיטה ושחיטה לא בעי ימין מליקה נמי לא בעי ימין. מהר"פ: [ז] ר"ש בחדא דליף שלא בהכשירו מכהכשירו ופליג עליה בחדא דמלק בשמאל: [ח] דאפי' גרסי' והרי מליקה: [ט] דאפי' לר"ש מדכתיב: [י] ומשני כר"ש דבהונה בעי כו' כמו שפירשתי ברש"י פרקין ור"ל הא דבעינא ימין בעוף היינו לחזאה ומיצוי דהם במקום זריקה דבבהמה אבל מליקה דהוי במקום שחיטה ושחיטה לא בעי ימין מליקה נמי לא בעי ימין. מהר"פ: [יא] כר"ש בחדא דליף שלא בהכשירו מכהכשירו ופליג עליה בחדא דמלק בשמאל: [יב] מסול כיון: [יג] כ"ש בקבלה א"נ לישמעינן פלוגתייהו בתרייהו ורב"א פי' דהיינו הא דתנן בזבחים קבל בימינו ונתן לשמאלו יחזיר לימינו ולא פליג ר"ש וש"כ משום דזריקה בעי ימין קאמר יחזיר לימינו דאל"כ אמאי יחזיר לימינו. מהר"פ: [יד] מגז"ש דאצבע: [טו] דהיינו היקשא וחטאת גופיה: [יז] ולר"ש מלק בשמאל פסול ורבי שמעון מכשיר אפילו לר"ש מדכתיב: [יח] ומשני כר"ש דבהונה בעי כו' כמו שפירשתי ברש"י פרקין ור"ל הא דבעינא ימין בעוף היינו לחזאה ומיצוי דהם במקום זריקה דבבהמה אבל מליקה דהוי במקום שחיטה ושחיטה לא בעי ימין מליקה נמי לא בעי ימין. מהר"פ: [יט] כר"ש בחדא דליף שלא בהכשירו מכהכשירו ופליג עליה בחדא דמלק בשמאל: [כ] מסול כיון: [כא] כ"ש בקבלה א"נ לישמעינן פלוגתייהו בתרייהו ורב"א פי' דהיינו הא דתנן בזבחים קבל בימינו ונתן לשמאלו יחזיר לימינו ולא פליג ר"ש וש"כ משום דזריקה בעי ימין קאמר יחזיר לימינו דאל"כ אמאי יחזיר לימינו. מהר"פ: [כב] מגז"ש דאצבע: [כג] דהיינו היקשא וחטאת גופיה: [כד] בקונטרס לותיב: [כה] ניחא ליה לפרושי: [כו] ומינה הוא דילפינן:

[כז] ולר"ש מלק בשמאל פסול ורבי שמעון מכשיר אפילו לר"ש מדכתיב: [כח] ומשני כר"ש דבהונה בעי כו' כמו שפירשתי ברש"י פרקין ור"ל הא דבעינא ימין בעוף היינו לחזאה ומיצוי דהם במקום זריקה דבבהמה אבל מליקה דהוי במקום שחיטה ושחיטה לא בעי ימין מליקה נמי לא בעי ימין. מהר"פ: [כט] כר"ש בחדא דליף שלא בהכשירו מכהכשירו ופליג עליה בחדא דמלק בשמאל: [ל] מסול כיון: [לא] כ"ש בקבלה א"נ לישמעינן פלוגתייהו בתרייהו ורב"א פי' דהיינו הא דתנן בזבחים קבל בימינו ונתן לשמאלו יחזיר לימינו ולא פליג ר"ש וש"כ משום דזריקה בעי ימין קאמר יחזיר לימינו דאל"כ אמאי יחזיר לימינו. מהר"פ: [לב] מגז"ש דאצבע: [לג] דהיינו היקשא וחטאת גופיה: [לד] בקונטרס לותיב: [לה] ניחא ליה לפרושי: [לו] ומינה הוא דילפינן:

[לז] ולר"ש מלק בשמאל פסול ורבי שמעון מכשיר אפילו לר"ש מדכתיב: [לח] ומשני כר"ש דבהונה בעי כו' כמו שפירשתי ברש"י פרקין ור"ל הא דבעינא ימין בעוף היינו לחזאה ומיצוי דהם במקום זריקה דבבהמה אבל מליקה דהוי במקום שחיטה ושחיטה לא בעי ימין מליקה נמי לא בעי ימין. מהר"פ: [לט] כר"ש בחדא דליף שלא בהכשירו מכהכשירו ופליג עליה בחדא דמלק בשמאל: [מ] מסול כיון: [מא] כ"ש בקבלה א"נ לישמעינן פלוגתייהו בתרייהו ורב"א פי' דהיינו הא דתנן בזבחים קבל בימינו ונתן לשמאלו יחזיר לימינו ולא פליג ר"ש וש"כ משום דזריקה בעי ימין קאמר יחזיר לימינו דאל"כ אמאי יחזיר לימינו. מהר"פ: [מב] מגז"ש דאצבע: [מג] דהיינו היקשא וחטאת גופיה: [מד] בקונטרס לותיב: [מה] ניחא ליה לפרושי: [מו] ומינה הוא דילפינן:

[מז] ולר"ש מלק בשמאל פסול ורבי שמעון מכשיר אפילו לר"ש מדכתיב: [מח] ומשני כר"ש דבהונה בעי כו' כמו שפירשתי ברש"י פרקין ור"ל הא דבעינא ימין בעוף היינו לחזאה ומיצוי דהם במקום זריקה דבבהמה אבל מליקה דהוי במקום שחיטה ושחיטה לא בעי ימין מליקה נמי לא בעי ימין. מהר"פ: [מט] כר"ש בחדא דליף שלא בהכשירו מכהכשירו ופליג עליה בחדא דמלק בשמאל: [נ] מסול כיון: [נא] כ"ש בקבלה א"נ לישמעינן פלוגתייהו בתרייהו ורב"א פי' דהיינו הא דתנן בזבחים קבל בימינו ונתן לשמאלו יחזיר לימינו ולא פליג ר"ש וש"כ משום דזריקה בעי ימין קאמר יחזיר לימינו דאל"כ אמאי יחזיר לימינו. מהר"פ: [נב] מגז"ש דאצבע: [נג] דהיינו היקשא וחטאת גופיה: [נד] בקונטרס לותיב: [נה] ניחא ליה לפרושי: [נו] ומינה הוא דילפינן:

[נז] ולר"ש מלק בשמאל פסול ורבי שמעון מכשיר אפילו לר"ש מדכתיב: [נח] ומשני כר"ש דבהונה בעי כו' כמו שפירשתי ברש"י פרקין ור"ל הא דבעינא ימין בעוף היינו לחזאה ומיצוי דהם במקום זריקה דבבהמה אבל מליקה דהוי במקום שחיטה ושחיטה לא בעי ימין מליקה נמי לא בעי ימין. מהר"פ: [נט] כר"ש בחדא דליף שלא בהכשירו מכהכשירו ופליג עליה בחדא דמלק בשמאל: [ס] מסול כיון: [סא] כ"ש בקבלה א"נ לישמעינן פלוגתייהו בתרייהו ורב"א פי' דהיינו הא דתנן בזבחים קבל בימינו ונתן לשמאלו יחזיר לימינו ולא פליג ר"ש וש"כ משום דזריקה בעי ימין קאמר יחזיר לימינו דאל"כ אמאי יחזיר לימינו. מהר"פ: [סב] מגז"ש דאצבע: [סג] דהיינו היקשא וחטאת גופיה: [סד] בקונטרס לותיב: [סה] ניחא ליה לפרושי: [סו] ומינה הוא דילפינן:

[סז] ולר"ש מלק בשמאל פסול ורבי שמעון מכשיר אפילו לר"ש מדכתיב: [סח] ומשני כר"ש דבהונה בעי כו' כמו שפירשתי ברש"י פרקין ור"ל הא דבעינא ימין בעוף היינו לחזאה ומיצוי דהם במקום זריקה דבבהמה אבל מליקה דהוי במקום שחיטה ושחיטה לא בעי ימין מליקה נמי לא בעי ימין. מהר"פ: [סט] כר"ש בחדא דליף שלא בהכשירו מכהכשירו ופליג עליה בחדא דמלק בשמאל: [ע] מסול כיון: [עא] כ"ש בקבלה א"נ לישמעינן פלוגתייהו בתרייהו ורב"א פי' דהיינו הא דתנן בזבחים קבל בימינו ונתן לשמאלו יחזיר לימינו ולא פליג ר"ש וש"כ משום דזריקה בעי ימין קאמר יחזיר לימינו דאל"כ אמאי יחזיר לימינו. מהר"פ: [עב] מגז"ש דאצבע: [עג] דהיינו היקשא וחטאת גופיה: [עד] בקונטרס לותיב: [עה] ניחא ליה לפרושי: [עו] ומינה הוא דילפינן:

[עז] ולר"ש מלק בשמאל פסול ורבי שמעון מכשיר אפילו לר"ש מדכתיב: [עח] ומשני כר"ש דבהונה בעי כו' כמו שפירשתי ברש"י פרקין ור"ל הא דבעינא ימין בעוף היינו לחזאה ומיצוי דהם במקום זריקה דבבהמה אבל מליקה דהוי במקום שחיטה ושחיטה לא בעי ימין מליקה נמי לא בעי ימין. מהר"פ: [עט] כר"ש בחדא דליף שלא בהכשירו מכהכשירו ופליג עליה בחדא דמלק בשמאל: [פ] מסול כיון: [פא] כ"ש בקבלה א"נ לישמעינן פלוגתייהו בתרייהו ורב"א פי' דהיינו הא דתנן בזבחים קבל בימינו ונתן לשמאלו יחזיר לימינו ולא פליג ר"ש וש"כ משום דזריקה בעי ימין קאמר יחזיר לימינו דאל"כ אמאי יחזיר לימינו. מהר"פ: [פב] מגז"ש דאצבע: [פג] דהיינו היקשא וחטאת גופיה: [פד] בקונטרס לותיב: [פה] ניחא ליה לפרושי: [פו] ומינה הוא דילפינן:

[פז] ולר"ש מלק בשמאל פסול ורבי שמעון מכשיר אפילו לר"ש מדכתיב: [פח] ומשני כר"ש דבהונה בעי כו' כמו שפירשתי ברש"י פרקין ור"ל הא דבעינא ימין בעוף היינו לחזאה ומיצוי דהם במקום זריקה דבבהמה אבל מליקה דהוי במקום שחיטה ושחיטה לא בעי ימין מליקה נמי לא בעי ימין. מהר"פ: [פט] כר"ש בחדא דליף שלא בהכשירו מכהכשירו ופליג עליה בחדא דמלק בשמאל: [צ] מסול כיון: [צא] כ"ש בקבלה א"נ לישמעינן פלוגתייהו בתרייהו ורב"א פי' דהיינו הא דתנן בזבחים קבל בימינו ונתן לשמאלו יחזיר לימינו ולא פליג ר"ש וש"כ משום דזריקה בעי ימין קאמר יחזיר לימינו דאל"כ אמאי יחזיר לימינו. מהר"פ: [צב] מגז"ש דאצבע: [צג] דהיינו היקשא וחטאת גופיה: [צד] בקונטרס לותיב: [צה] ניחא ליה לפרושי: [צו] ומינה הוא דילפינן:

[צז] ולר"ש מלק בשמאל פסול ורבי שמעון מכשיר אפילו לר"ש מדכתיב: [צח] ומשני כר"ש דבהונה בעי כו' כמו שפירשתי ברש"י פרקין ור"ל הא דבעינא ימין בעוף היינו לחזאה ומיצוי דהם במקום זריקה דבבהמה אבל מליקה דהוי במקום שחיטה ושחיטה לא בעי ימין מליקה נמי לא בעי ימין. מהר"פ: [צט] כר"ש בחדא דליף שלא בהכשירו מכהכשירו ופליג עליה בחדא דמלק בשמאל: [ק] מסול כיון: [קא] כ"ש בקבלה א"נ לישמעינן פלוגתייהו בתרייהו ורב"א פי' דהיינו הא דתנן בזבחים קבל בימינו ונתן לשמאלו יחזיר לימינו ולא פליג ר"ש וש"כ משום דזריקה בעי ימין קאמר יחזיר לימינו דאל"כ אמאי יחזיר לימינו. מהר"פ: [קב] מגז"ש דאצבע: [קג] דהיינו היקשא וחטאת גופיה: [קד] בקונטרס לותיב: [קה] ניחא ליה לפרושי: [קו] ומינה הוא דילפינן:

[קז] ולר"ש מלק בשמאל פסול ורבי שמעון מכשיר אפילו לר"ש מדכתיב: [קח] ומשני כר"ש דבהונה בעי כו' כמו שפירשתי ברש"י פרקין ור"ל הא דבעינא ימין בעוף היינו לחזאה ומיצוי דהם במקום זריקה דבבהמה אבל מליקה דהוי במקום שחיטה ושחיטה לא בעי ימין מליקה נמי לא בעי ימין. מהר"פ: [קט] כר"ש בחדא דליף שלא בהכשירו מכהכשירו ופליג עליה בחדא דמלק בשמאל: [קי] מסול כיון: [קיא] כ"ש בקבלה א"נ לישמעינן פלוגתייהו בתרייהו ורב"א פי' דהיינו הא דתנן בזבחים קבל בימינו ונתן לשמאלו יחזיר לימינו ולא פליג ר"ש וש"כ משום דזריקה בעי ימין קאמר יחזיר לימינו דאל"כ אמאי יחזיר לימינו. מהר"פ: [קיב] מגז"ש דאצבע: [קיג] דהיינו היקשא וחטאת גופיה: [קיד] בקונטרס לותיב: [קטו] ניחא ליה לפרושי: [קטז] ומינה הוא דילפינן:

תורה אור השלם

1. לא תֹאפֶה חָמֵץ חֶלְקָם נָתַתִּי אֹתָהּ מֵאִשֵּׁי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא כַּחַטָּאת וְכָאָשָׁם: ויקרא ו י

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לקדוש קומץ היכא דמקדש:

שיטה מקובצת (המשך)

לישב הסוגיא אליבא דס"ע אפי' לס"ר חוזר ומלמד בהיקש מיהו קשה לפי' ר"ת דגרס והרי מליקה אבל זריקה לכ"ע פסולה בשמאל הא ליהודה בריה דר' חייא זריקה בשמאל כשר' (רק) [דהא] קאמר עובדה בשמאל דאשם וגם לפי' הר"ר אלחנן קשה דסוגיא זו אתיא כס"ד דבר הלמד בג"ש אינו חוזר ומלמד בהיקש הא לס"ד חוזר ומלמד בהיקש בשמאל אליבא דאשם יהודה בריה דר' חייא אית ליה חוזר ומלמד אפ"ה קאמר דזריקה בשמאל כשרה וצ"ל דיהודה בריה דר' חייא לא ס"ל כר"ע דדרש מה חטאת אינה באה אלא מן החולין ובידו הימנית אלא ס"ל כר"א דדרש מה חטאת מקדש בבלוע בפרק דם חטאת אבל ימין לא ילפינן מינה הלכך לא ליף יהודה בריה דרבי חייא ימין בשאר קדשים מחטאת. מהר"פ: [ס] דאמר יהודה: [ע] וה"ה במתניתין ואי קשיא לותיב מקמיצה: [ז] דשמאל פסל בה מקדש קדשים היא ותיבת כמנחה נמחק: [מ] מכשיר וש"כ אקידוש אף דאילו אקמיצה לא פליג ר"ש דבעינא ימין כדאיתא [ופליגי תרי אמוראי בגמרא] ותיבת לקמן נמחק: [ע] כלי כיון דקמצו מכלי: [י] שרת בהעלאה ע"ג המזבח וקאמר: [יא] ולרב נחמן נמי דאמר כו' קדוש קומץ אליף יהודה בריה דרבי חייא שמעינן ליה דמכשיר בשמאל דהא קידוש קומץ במנחה כקבלה בדם ותנא ק